

Trawsnewid Gwasanaethau Cymunedol

Asesiad o Anghenion Ardal Leol 2021-22

GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

CYDWEITHREDFA GWELLA GWASANAETHAU
GOFAL A LLESANT **GOGLEDD CYMRU**

NORTH WALES SOCIAL CARE AND WELL-BEING
SERVICES IMPROVEMENT COLLABORATIVE

CYNNWYS

RHAGARWEINIAD	3	IECHYD MEDDWL POBL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM.....	16-17
WRECSAM FEL PENTREF O 100 O BOBL		BYW Â CHYFLWR HIRDY MOR YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM.....	18-19
EIN POBLOGAETH.....	4-7	CYFRANO GIAD POBL GYDA GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM.....	20-21
YN EIN PENTREF	8-9	PROFIADAU POBL IECHYD A GWASANAETHAU GOFAL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM	22
YNGHYLCH GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM	10-11	PROFFILIAU'R ARDAL LEOL: RHESTR O'R FFYNONELLAU DATA.....	23-26
BYWYD YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM	12-13		
IECHYD CORFFOROL POBL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM	14		
Y SBOTOLAU AR OGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM	15		

RHAGARWEINIAD

Mae Proffiliau Ardal Leol wedi cael eu datblygu fel rhan o Raglen Trawsnewid Gwasanaethau Cymunedol y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, gyda'r bwriad o gefnogi datblygiad cynllunio strategol yn seiliedig ar leoedd a chomisiynu ar gyfer iechyd a gofal ar draws y rhanbarth.

Mae Proffil wedi cael ei ddatblygu ar gyfer pob un o'r 14 ardal iechyd a gofal cymdeithasol leol integredig yng Ngogledd Cymru. Diffinnir ardal leol fe

▯▯
Ardal ddaearyddol, sy'n dod ynghyd â holl wasanaethau lleol sy'n rhan o ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ar gyfer yr ardal. Mae ardal leol yn gwasanaethu poblogaeth o rhwng 25 a 100,000 o bobl.▯▯

Mae ein hardaloedd lleol yn seiliedig yn bennaf ar ffiniau clwstwr meddyg teulu.

Mae Proffiliau Ardal Leol yn dod a data a mewnwelediad ynghyd gan asiantaethau gwahanol er mwyn adeiladu darlun cyflawn o anghenion a chryfderau cymunedau gwahanol ar lefel leol, ronnynol. Mae'r mewnwelediad hyn yn cael ei ddefnyddio i siapio blaenoriaethau ar gyfer y lleoliad ac yn mynegi uchelgais cytunedig, cyfun i iechyd a gofal pobl leol a'r gwasanaethau maent yn eu derbyn.

Bydd y data hefyd yn cael ei ddefnyddio yn barhaus er mwyn addasu blaenoriaethau a galluogi partneriaid i ddwyn ei gilydd i gyfrif ar gyfer darparu eu huchelgeisiau.

Mae'r Proffiliau Ardal Leol a ddatblygwyd gan y Rhaglen Drawsnewid Gwasanaethau Cymunedol yn waith sy'n dal i gael ei ddatblygu, a bydd yn parhau i addasu a thyfu wrth i'r ystod a math o wybodaeth sydd ar gael ar ôl troed lleol, gronnynol, gynyddu. Er hynny, maent yn cynrychioli cam sylweddol i wireddu ein huchelgais cyfunol i gynllunio a darparu gofal a chymorth mewn ymateb i anghenion ein cymunedau lleol.

WRECSAM

FEL PENTREF O 100 O BOBL

EIN POBLOGAETH

Yn ein pentref...

OEDRAN

19

person rhwng

0 ac 15
mlwydd oed

135,957

yw poblogaeth ein preswylwyr fel arfer yn **WRECSAM** yn 2019, yn ein pentref o 100, mae pob unigolyn yn cynrychioli 1,359 o bobl

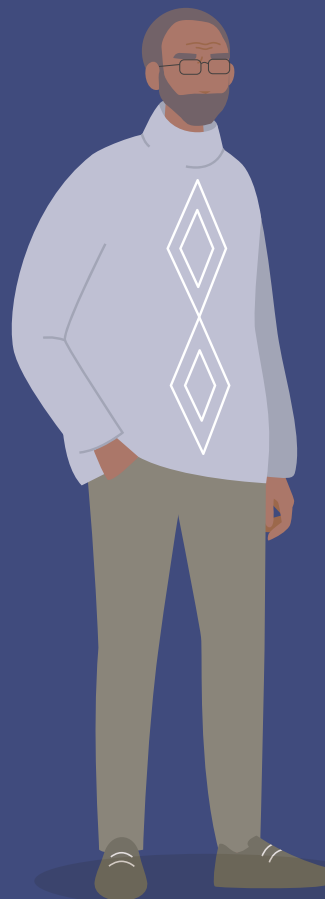
65 mlwydd oed a hŷn

Gynyddu

20

**MLYNEDD
NESAF**

Disgwylir i'r nifer o bobl dros 65 oed gynyddu dros yr 20 mlynedd nesaf

20

person

65 mlwydd
oed a hŷn

13

65 mlwydd
oed a hŷn

yn byw ar eu pen eu hunain

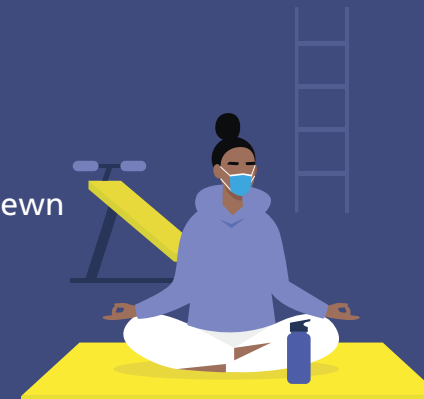

IECHYD A LLES

Iechyd da

75

Oedolyn mewn
iechyd da

57

Oedolyn hŷn
mewn iechyd
da

7 Oedolyn ddim yn
gallu rheoli o leiaf un
gweithgaredd hunan-ofa

Defnyddio Gwasanaeth

6

Oedolyn
yn derbyn
gwasanaeth
gan ofal
cymdeithasol

5

O'r rheiny, mae
ohonynt yn
65 oed

WRECSAM

FEL PENTREF O 100 O BOBL

EIN POBLOGAETH

Yn ein pentref...

IAITH **14**

Yn siarad Cymraeg

2 Person o grŵp lleiafrifoedd ethnig

PENDERFYNFYDDION EHANGACH IECHYD

Tlodi plant

O'r 100 o blant yn
ein pentref...

22
yn byw mewn tlodi

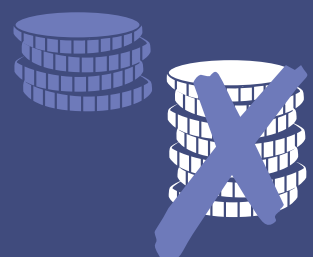
Ymdeimlad o gymuned

49 Oedolyn yn
teimlo'n rhan o'u
cymuned

Diweithdra

26
Oedolyn yn
ddi-waith

Unigrwydd

15
Oedolyn yn
teimlo'n unig

YMDDYGIAD FFORDD O FYW

Pwysau iach

39
Oedolyn o
bwysau iach

69
O blant o
bwysau iach

Gweithgarwch corfforol

29
Oedolyn yn
anweithgar
yn gorfforol

Maeth

20
Oedolyn yn bwyta
5 dogn o ffrwythau
a llysiau'r dydd

Ysmygu

20
Oedolyn
yn ysmygu

Alcohol

22
Yn yfed dros
y canllawiau
argymelledig

IECHYD MEDDWL AC ANABLEDD

Iechyd meddwl

3
Oedolyn
yn derbyn
cefnogaeth
gyda'u iechyd
meddwl

Anabledd dysgu

1
Person wedi
cofrestru anabledd
dysgu

GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

FEL PENTREF O 100 O BOBL

Yn ein pentref...

IECHYD A LLES

3

Person â Ffibrilio Atriaidd

0

Person ag osteoporosis

8

Person â diabetes

2

Person wedi cael strôc

4

Person â Chlefyd Coronaidd y Galon

1

Person ag arthrits gwynegol

11

person dros eu pwysau

1

Person ag epilepsi

1

Person â methiant y galon

3

person â chlefyd rhwystrol cronig yr ysgyfaint

0

Person yn derbyn gofal lliniarol

1

Person â dementia

17

Person â phwysedd gwaed uchel

8

person ag asthma

4

Person â chanser

1

Person wedi derbyn cefnogaeth ar gyfer eu hiechyd meddwl

YNGHYLCH GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

O'r 135,957 o bobl sy'n byw yn Wrecsam, mae oddeutu 41,583 yn byw yng **NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM**. Mae **GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** yn cynnwys y dref a phentrefi llai a chytrefi lled-wledig i'r gogledd a'r gorllewin o'r dref.

Y bobl....

Mae disgwyl i boblogaeth Gogledd Cymru gynyddu o 6.7% rhwng 2011 a 2036. Bydd pob Awdurdod Lleol, gan gynnwys **WRECSAM** yn gweld cynnydd yn nifer y bobl sy'n 85 oed neu'n hŷn.

6.7%
Poblogaeth
Gogledd Cymru
Gynyddu
**NESAF 25
MLYNEDD**

Mae 40,180 o bobl ar restrau meddygon teulu **GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM**

40,180

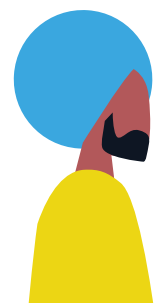
Nifer uchaf

Ardal y Dwyrain sydd â'r nifer uchaf o breswylwyr a'r boblogaeth ieuengaf yn rhanbarth Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr.

82,376

o'r bobl sy'n byw yn **WRECSAM** rhwng 16 a 64 oed.

2.2%

o bobl yn **WRECSAM** o gymuned Ddu, Asiaidd neu gymuned ethnig leiafrifol

14%

o oedolion yn **WRECSAM** yn siarad Cymraeg. Mae hyn yn llai na'r cyfartaledd yng Nghymru (18%) a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (33%)

Cymraeg

1%

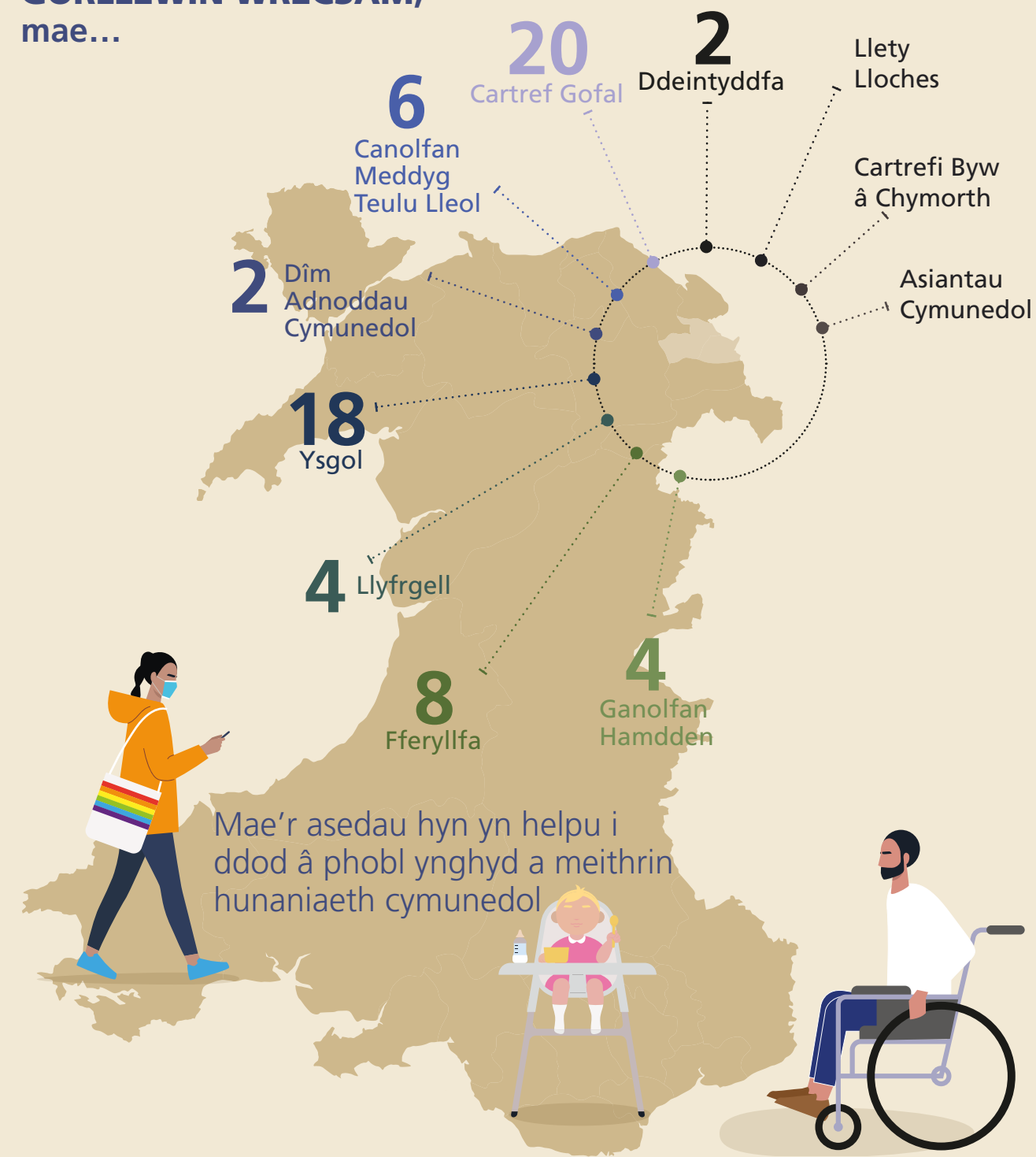
o oedolion yn **WRECSAM** yn nodi eu hunain fel LHD

MAE GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM YN CYNNWYS Y WARDIAU ETHOLIADOL CANLYNOL...

Ei hasedau...

Mae ystod o asedau pwysig yn yr ardal leol sydd nid yn unig yn helpu i ddarparu iechyd a gofal cymdeithasol cymunedol, ond sydd hefyd yn cefnogi iechyd a lles y boblogaeth gyfan.

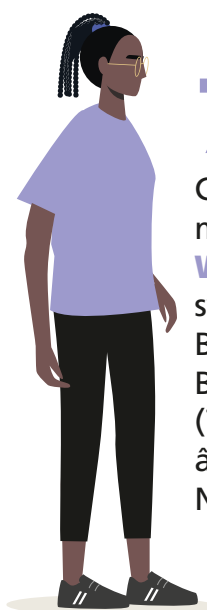
Yng **NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM**, mae...

BYWYD YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

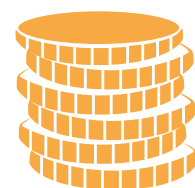
Mae cysylltiad pwysig rhwng iechyd ac addysg; mae iechyd a lles da yn gysylltiedig â phresenoldeb a chyrhaeddiad gwell yn yr ysgol, sydd yn y pen draw, yn arwain at gyfleoedd cyflogaeth gwell a rhagor o opsiynau o ran gyrfa.

Erbyn iddynt droi'n 30 oed, mae disgwyl i'r rheiny sydd wedi derbyn lefel uchel o addysg fyw am bedair blynedd yn hirach na'r rheiny sydd wedi derbyn addysg ar lefel is. Addysg yw'r penderfynydd cymdeithasol addasadwy pwysicaf o ran iechyd, mae'n rymusol ac yn amddiffynol, mae'n gallu sbarduno dyfodol iachach, lliniaru pwysau cymdeithasol a darparu mynediad at gyfleoedd cyflogaeth a chyfleoedd bywyd a allai amddiffyn unigolion rhag anfanteision yn hwyrach yn eu bywydau.

73.7%

Canran yr oedolion sydd mewn cyflogaeth yn **WRECSAM** yw 73.7%, sy'n is na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (75.3) ac yn cyd-fynd â'r cyfartaledd yng Nghymru (73.8)

Mae 5 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is **WRECSAM** yn y 10% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru o ran mynediad at wasanaethau, gyda chyfanswm poblogaeth o tua 8,000 o bobl

22%

o blant yn **WRECSAM** yn byw mewn tlodi – mae hyn yn is na'r cyfartaledd yng Nghymru

22.2%

o aelwydydd yn **WRECSAM** heb gar neu fan. Mae hyn ychydig yn uwch na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (20.3%). Mae diffyg mynediad at gar neu fan yn cael effaith ar argaeledd gwasanaethau i'r rheiny heb gludiant personol.

Amcangyfrifir bod

12,597

o bobl yn byw mewn tlodi tanwydd yn **WRECSAM**

Mae ansawdd tai cyffredinol WRECSAM yn uchel

Er bod ansawdd tai yn **WRECSAM** yn dda, **WRECSAM** sydd â'r trydydd nifer uchaf o aelwydydd sy'n anfwriadol ddigartref ac mewn angen blaenoriaethol fesul 10,000 o'r boblogaeth (16.5). Mae dros 14% o boblogaeth **GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** yn byw yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig

4.81%

o oedolion yn **WRECSAM** wedi profi newyn gan nad oedd ganddynt ddigon o fwyd

11.64%

o oedolion yn **WRECSAM** yn poeni am beidio â chael digon i'w fwyta.

81%

o bobl yn **WRECSAM** yn teimlo eu bod yn byw mewn cartref sy'n cefnogi eu lles yn y ffordd orau

Mae llai o aelwydydd ag un pensynwr yn **WRECSAM** o'i gymharu â chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a Chymru

ASESIADAU TAI

Mae % yr asesiadau tai nad ydynt wedi nodi unrhyw beryglon categori un yn **WRECSAM** (82.7%) yn llawer uwch yn ystadegol o'i gymharu â'r cyfartaledd yng Nghymru (68.7%)

11.79%

o oedolion yn **WRECSAM** yn cael trafferth bwyta digon o fwyd

IECHYD CORFFFOROL POBL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

20% o boblogaeth **WRECSAM** yn Ysmygu - mae hyn yn uwch na'r cyfartaledd yng Nghymru (17.4%) a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (17.6%) ac yn uwch na phobman arall yng Ngogledd Cymru

21.5% o'r boblogaeth oedolion yn **WRECSAM** yn yfed mwy na'r canllawiau a argymhellir. Mae hyn yn uwch na'r cyfartaledd yng Nghymru (18.6) a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (17.8)

80% o oedolion yn **WRECSAM** ddim yn bwyta'r 5 dogn o ffrwythau a llysiau a argymhellir

Mae canran y bobl ar draws Gogledd Cymru sy'n cynnal pwysau iach yn gostwng – mae 39% o oedolion **WRECSAM** dros eu pwysau neu'n ordew

68.8% o blant yn **WRECSAM** sy'n 5 oed yn cynnal pwysau iach. Mae hyn yn llai na'r cyfartaledd yng Nghymru (73.6) a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (69.7)

Y disgwyliad oes ar gyfer Merched yn **WRECSAM** yw 81.8 oed, fodd bynnag, y disgwyliad oes iach yw 67.8 oed. Mae Merched yn **WRECSAM** mewn cyflwr iechyd da am 82.9% o'u bywydau

Y disgwyliad oes ar gyfer Dynion yn **WRECSAM** yw 78.3 oed, fodd bynnag, y disgwyliad oes iach yw 66.8 oed

Mae Dynion yn **WRECSAM** mewn cyflwr iechyd da am 85.3% o'u bywydau

93% o blant yn **WRECSAM** yn adrodd bod eu hiechyd yn dda / da iawn

18% yn adrodd bod ganddynt salwch hirdymor, ac;

6% yn adrodd bod ganddynt salwch hirdymor sy'n eu cyfyngu

Fodd bynnag....

75.4% o oedolion sydd o oedran gweithio mewn cyflwr iechyd da - sy'n is na'r cyfartaledd yng Nghymru (76%) a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (78.7)%

O ran pobl sy'n hŷn na 65 oed, mae canran uwch o bobl mewn cyflwr iechyd da yn **WRECSAM** (57.4%) o'i gymharu â'r cyfartaledd yng Nghymru (56.1%)

YN WRECSAM:

- 91.2% o blant 4 oed yn **WRECSAM** wedi derbyn pob un o'u brechlynnau.
- Mae 52.1% o bobl yn **WRECSAM** yn derbyn sgriniadau'r coluddyn, sy'n llawer is na'r targed o 60% ac yn is na'r cyfartaledd yng Nghymru (55.7%)
- Mae 76.2% yn derbyn sgriniadau serfigol - sy'n uwch na'r targed o 70%
- Mae 79% yn derbyn sgriniadau Ymlediadau Aortig Abdomenol, sy'n is na'r targed cenedlaethol o 80%.
- 72% o oedolion yn **WRECSAM** ddim yn bodloni canllawiau gweithgarwch corfforol
- 31.2% o famau'n parhau i fwydo ar y fron ar ôl 10 diwrnod.

Y SBOTOLAU AR OGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

Ni wnaeth **GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** gyflawni targed brechlyn y fflw yn 2018/19

Fodd bynnag, llwyddodd **GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM**

- i ragori ar y targed o 95% ar gyfer y brechlyn 6 mewn 1 cyn i blant droi'n 1 oed (97.9%);
- 2il MMR cyn i blant droi'n 5 oed (95.9%)
- 2il MMR cyn i blant droi'n 16 oed (95.5%)

IECHYD MEDDWL POBL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

Y sgôr lles meddyliol cyfartalog yn **WRECSAM** yw 50.9 o'i gymharu â chyfartaledd Cymru o 51.4 a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr o 52.3. Po uchaf yw'r sgôr y gorau yw'r iechyd meddwl.

Roedd 83.2% o oedolion sy'n gweithio yn **WRECSAM** yn fodlon â'u bywydau - mae hyn yn is na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (83.3%) ond yn uwch na chyfartaledd Cymru (81.8%)

Gall arwahanrwydd cymdeithasol amharu ar annibyniaeth a chael effaith ar iechyd meddwl, fe allai hefyd arwain at broblemau iechyd corfforol os na ellir cael mynediad at wasanaethau megis Meddygon Teulu, deintyddion a chyfleoedd cymdeithasol a hamdden. Mae unigrwydd yng **NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** yn broblem sylweddol.

Roedd 86.5% o oedolion hŷn yn **WRECSAM** yn fodlon â'u bywydau, sydd ychydig yn is na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (86.8%) ond yn uwch na'r cyfartaledd yng Nghymru (84.7%)

Mae cysylltiad cryf rhwng ymdeimlad o gymuned a pherthyn a newid ymddygiad iechyd. Mae 48.5% o oedolion yn **WRECSAM** yn nodi eu bod yn teimlo eu bod yn perthyn i'w cymuned. Mae hyn yn llai na'r cyfartaledd yng Nghymru (52.2%)

Er gwaethaf hyn, **WRECSAM** sydd â'r canran uchaf o oedolion yn nodi eu bod yn teimlo'n unig (19.8%) sy'n uwch na'r cyfartaledd yng Nghymru (15.6%)

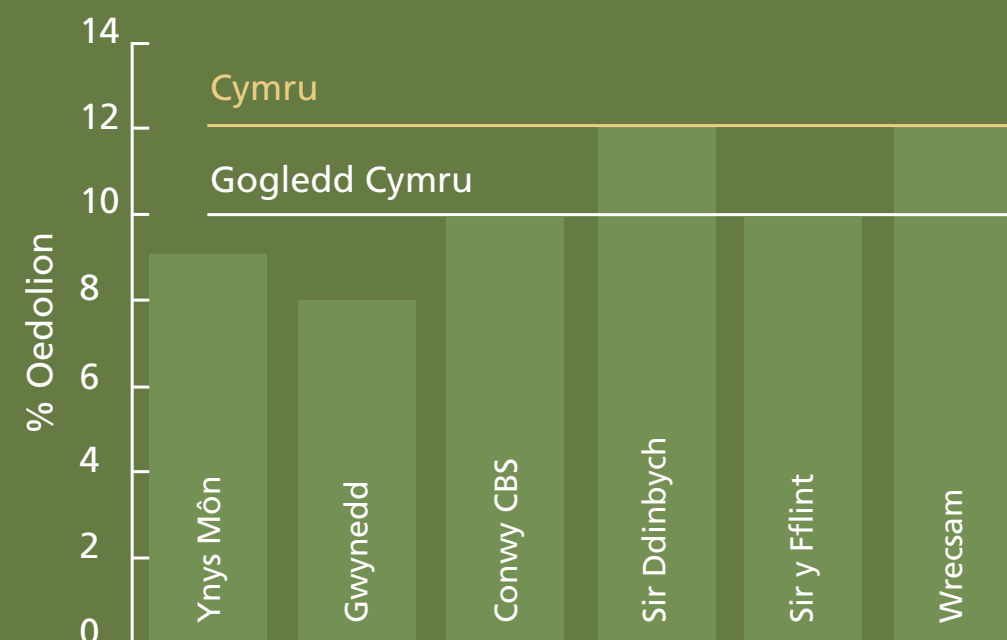
Mae (12.9%) o bobl sy'n 65 oed neu'n hŷn yn byw ar eu pennau eu hunain yn **WRECSAM**. Mae hyn yn llai na'r cyfartaledd yng Nghymru (13.7%) a chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (14.9%)

Cyfradd hunanladdiad **WRECSAM** yw 10.4 fesul 100,000 o bobl, o'i gymharu â chyfartaledd o 9.2 yng Nghymru.

Mae dros hanner (51%) y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol yn **WRECSAM** yn nodi eu bod yn teimlo'n rhan o'u cymuned leol, ac mae 50% yn nodi eu bod yn gallu gwneud y pethau sy'n bwysig iddyn nhw.

0.93% o oedolion yng **NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** yn derbyn cymorth iechyd meddwl gan eu Meddyg Teulu.

% o oedolion (16 a hŷn) sy'n adrodd eu bod yn cael triniaeth am eu hiechyd meddwl ar hyn o bryd

BYW Â CHYFLWR HIRDYMOR YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

WRECSAM nifer fawr o bobl sy'n 65 oed neu'n hŷn, gydag amcanestyniadau poblogaeth yn awgrymu twf sylweddol a pharhaus yn nifer y bobl hŷn.

Mae cynnydd yn nifer y bobl hŷn yn debygol o arwain at gynnydd yn nifer y bobl sy'n profi problemau sy'n ymwneud ag oedran, megis, cyflyrau corfforol a synhwyrol cronig, dementia a chodymau, a fydd o bosibl yn cael effaith negyddol ar les cyffredinol pobl.

Amcangyfrifir bod 1,958 o bobl sy'n 65 oed neu'n hŷn, yn byw â dementia yn **WRECSAM**. Disgwylir i'r nifer hwn gynyddu i oddeutu 3,104 erbyn 2040.

Mae cyfraddau diweithdra'n uwch ymhlith pobl â chyflyrau iechyd yn **WRECSAM**, ac mae'r gyfradd hon yn uwch na'r cyfartaledd yng Nghymru.

Mae 81 o bobl rhwng 18 a 64 oed â nam difrifol ar y golwg yn **WRECSAM**, 193 o bobl dros 65 oed.

Mae 186 o bobl rhwng 18 a 64 oed sy'n anabl yn gorfforol/synhwyraidd heb nam ar y golwg, a 616 dros 65 oed

21.7% o bobl o oedran gweithio yn **WRECSAM** gyda anabledd craidd neu anabledd sy'n cyfyngu ar waith dan y Ddeddf Gydraddoldeb.

0.59% o boblogaeth **GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** wedi'u rhagweld i fyw â dementia.

GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

4 problem ffordd o fyw uchaf sy'n cyfrannu at y 3 cyflwr cronig uchaf

20%

o oedolion yn **WRECSAM** yn ysmegu

22%

o oedolion yn **WRECSAM** yn yfed mwy na'r canllawiau a argymhellir

72%

o oedolion yn **WRECSAM** ddim yn bodloni canllawiau gweithgarwch corfforol

39%

o oedolion yn **WRECSAM** o bwysau afiach

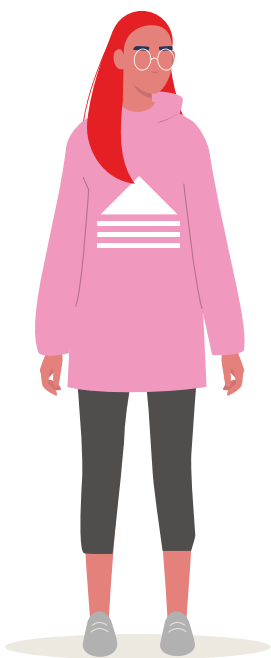
Y cyflyrau cronig mwyaf cyffredin yng **NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM** yw:

17.17%
**PWYSEDD
GWAED UCHEL**
(BIP - 16.94%;
Cymru - 15.89%)

7.68%
ASTHMA
(BIP - 7.58%;
Cymru - 7.43%)

7.59%
DIABETES
(BIP - 7.81%;
Cymru - 7.77%)

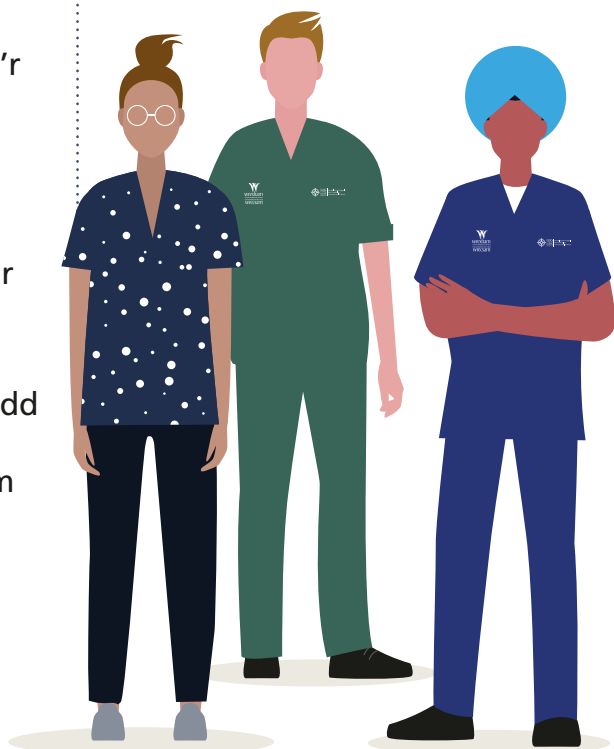
CYFLWR CRONIG	GOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM (%)	BIP (%)	CYMRU (%)
Clefyd Coronaidd y Galon	3.64	3.79	3.61
Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint	2.55	2.71	2.38
Ffibrilio	2.50	2.57	2.43
Methiant y Galon	1.10	1.15	1.11
Canser	3.86	3.71	3.28
Strôc	2.09	2.17	2.17
Epilepsi	0.81	0.95	0.97
Osteoporosis	0.23	0.71	0.64

CYFRANOGIAD POBL GYDA GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

Yn Wrecsam...

- Mae derbyniadau i'r ysbyty sy'n ymwneud â chanser wedi parhau i ostwng
- Mae derbyniadau sy'n ymwneud â chlefyd cardiofasgwlaidd (1,628) yn is na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (1,641) a chyfartaledd Cymru (1,695)
- Mae nifer y derbyniadau brys yn sgil cyflyrau resbiradol (1,692) yn uwch na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (1,676) ond yn is na'r cyfartaledd yng Nghymru (1,770)
- Mae cyfanswm y derbyniadau brys ar gyfer **WRECSAM** (12,450) yn uwch na chyfartaledd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (11,972) a'r cyfartaledd yng Nghymru (12,354)
- Er gwaethaf y boblogaeth sy'n heneiddio yn **WRECSAM**, mae cyfradd y toriadau i'r cluniau ymhlith y rhai sy'n 65 ac yn hŷn yn well yn Wrecsam o'i gymharu â Chymru (594.2 fesul 100,000 o'r boblogaeth)
- Yn **WRECSAM**, mae 16,825 o bobl yn darparu gofal anffurfiol i aelod o deulu neu ffrindiau.
- Roedd 690 o blant yn derbyn gofal a chymorth yn 2019 - yr 2il uchaf yng Ngogledd Cymru
- 58.6 fesul 100,000 o'r boblogaeth plant ar y gofrestr amddiffyn plant

9,596

Amcangyfrifir bod gan **WRECSAM** 9,596 o oedolion 65+ oed nad ydynt yn gallu rheoli o leiaf un gweithgarwch hunanofal. Credir y bydd y duedd hon yn cynyddu erbyn 2035, ac amcangyfrifir y bydd y cynnydd mwyaf yn Wrecsam a Sir y Fflint (13,830)

3,325 OEDOLYN

Yn **WRECSAM**, mae 3,325 o oedolion yn derbyn 8,814 o wasanaethau gofal cymdeithasol.

2,295 ASESIADAU

Cwblhawyd 2,295 o asesiadau gofal a chymorth yn 2018/19

65+ OED

2,449 oedolyn yn 65 oed neu'n hŷn. Derbynnir 6,918 o wasanaethau gan oedolion dros 65 oed.

2,039 POBL

Arweiniodd 2,039 o'r rhain at gynllun gofal

85+ OED

1,018 oedolyn yn 85 oed neu'n hŷn. Derbynnir 1,081 o wasanaethau gan oedolion dros 85 oed.

1,735 OEDOLYN

wedi derbyn cefnogaeth gan y gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chymorth yn 2018/19

135 OEDOLYN

oedolyn wedi defnyddio cartrefi gofal gyda nyrsio yn 2018/19

70.34%

o'r oedolion a dderbyniodd gefnogaeth gan y gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chymorth yn 2018/19 heb gysylltu â'r gwasanaeth eto am 6 mis

801 OEDOLYN

wedi defnyddio cartrefi gofal (heb nyrsio) yn 2018/19

84.81 OED

Yr oedran cyfartalog ar gyfer oedolion a aeth i gartrefi preswyl yn 2019/20 oedd 84.81 oed

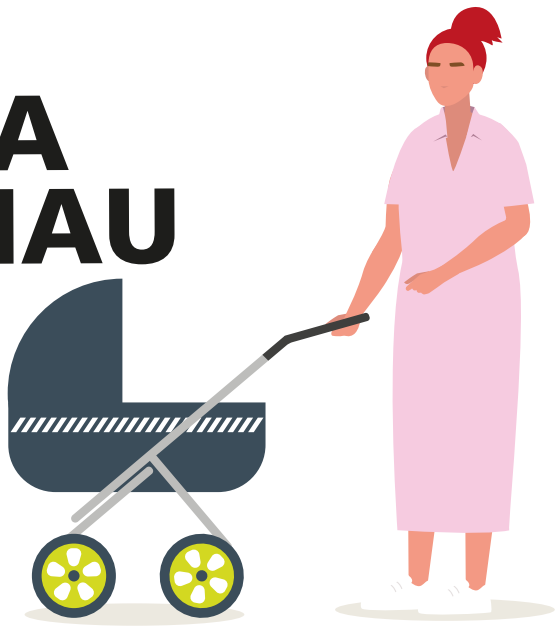
849 OEDOLYN

wedi derbyn gofal cartref yn 2018/19

862.69 DIWRNOD

Treuliodd oedolion gyfartaledd o 862.69 diwrnod mewn gofal preswyl yn 2019/20.

PROFIADAU POBL IECHYD A GWASANAETHAU GOFAL YNG NGOGLEDD A GORLLEWIN WRECSAM

Yn Wrecsam...

108 ASESIAU

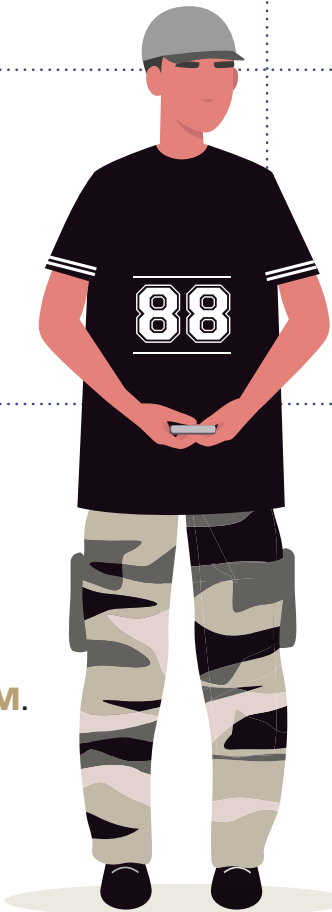
Cwblhawyd 108 o asesiadau gofal a chymorth ar gyfer gofalwyr anffurfiol yn 2018/19 yn **WRECSAM**.

12%

Yn 2020, roedd gan 12% o'r plant a oedd yn derbyn gofal a chefnogaeth yn **WRECSAM** anabledd

52 CEFNOGI

Arweiniodd 52 o'r rhain at gynllun cefnogaeth

18%

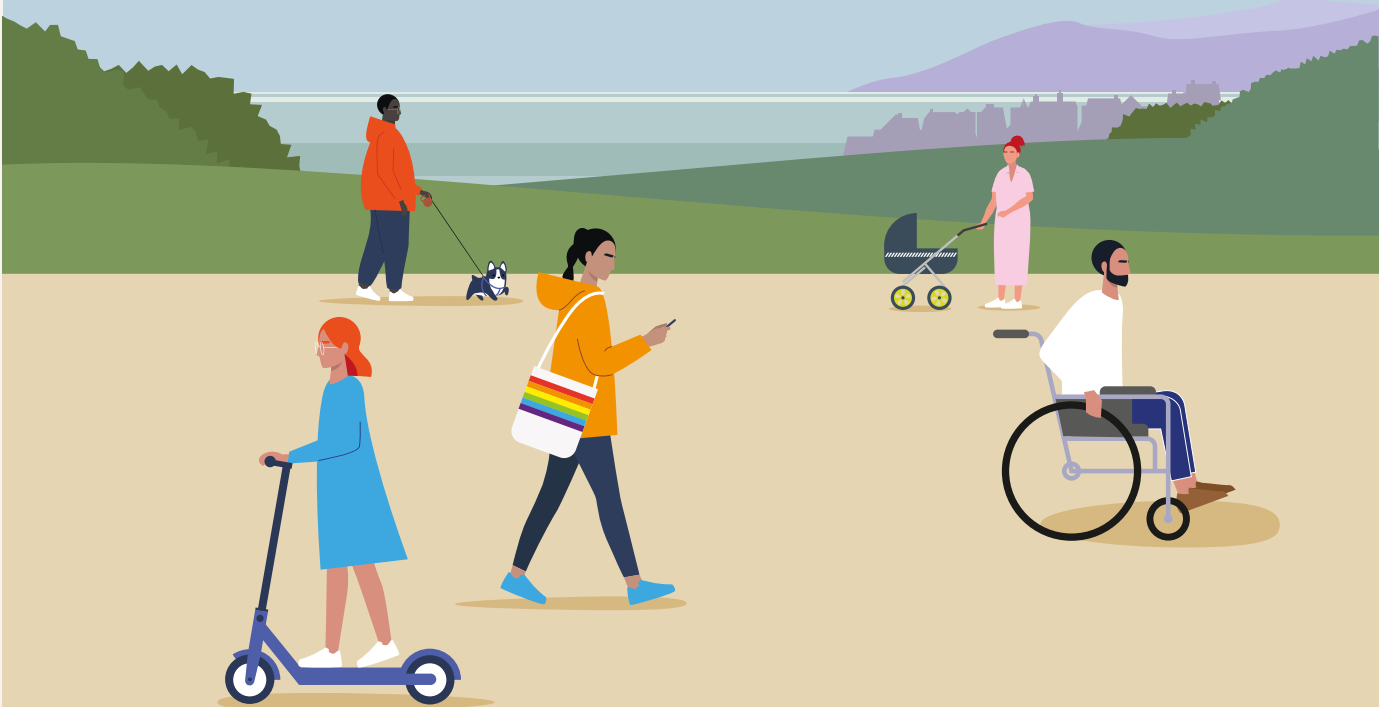
Yn 2020, roedd gan 18% o'r plant a oedd yn derbyn gofal broblemau iechyd meddwl

665 PLANT

Yn 2020, roedd 665 o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yn **WRECSAM**.

100%

Yn 2020, roedd 100% o'r plant a oedd yn derbyn gofal a chymorth wedi derbyn y gwiriadau gwyliadwriaeth iechyd diweddaraf

Proffiliau'r Ardal Leol: Rhestr o'r Ffynonellau Data

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
YR ARDAL LEOL	
Maint y boblogaeth yn ôl Awdurdod Lleol	StatsCymru
Maint y boblogaeth yn ôl oedran	
Rhagamcaniadau o'r boblogaeth	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Ethnigrwydd	StatsCymru
Nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg	Arolwg Cenedlaethol Cymru
Nifer y bobl sy'n galw eu hunain yn LHD	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol
Asedau cymunedol	Cynllun Tymor Canolig Integredig Gofal Sylfaenol
BYWYD YN YR ARDAL LEOL	
Nifer y bobl sy'n ddi-waith	StatsCymru
Nifer y plant sy'n byw mewn tlodi	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd
Nifer y bobl sy'n byw mewn tlodi tanwydd	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y bobl sydd heb wres canolog	Cyfrifiad 2011
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Nifer yr oedolion sy'n llwgu	Prifysgol Sheffield, Map Ansicrwydd Bwyd
Nifer yr oedolion sy'n ei chael yn anodd bwyta digon o fwyd	
Nifer yr oedolion sy'n poeni am beidio â chael digon i'w fwyta	
Nifer y bobl sy'n teimlo bod eu cartrefi'n cefnogi eu lles	StatsCymru
% yr asesiadau tai sydd heb unrhyw beryglon categori un	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Nifer yr aelwydydd sy'n anfwriadol ddigartref	StatsCymru
Nifer y bobl sy'n rhentu gan landlord cymdeithasol	Cyfrifiad 2011
Nifer yr aelwydydd sydd heb gar na fan	
Nifer yr aelwydydd sydd â phensiynwyr yn unig yn byw yno	

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
IECHYD CORFFOROL POBL YN YR ARDAL LEOL	
Ysmygu mewn oedolion 16 oed a hŷn	Arolwg Cenedlaethol Cymru
% yr oedolion (16 oed a hŷn) sy'n dweud eu bod yn yfed mwy na'r canllawiau a argymhellir	
Oedolion oedran gweithio sydd â phwysau iach	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd
Oedolion sy'n bwyta pum dogn o ffrwythau neu lysiau bob dydd	StatsCymru
Gweithgarwch corfforol mewn oedolion 16 oed a hŷn	Arolwg Cenedlaethol Cymru
% y plant 4 oed, sydd wedi cael y brechlynnau y dylen nhw fod wedi eu cael	Iechyd Cyhoeddus Cymru
Disgwyliad oes yn ôl rhyw	StatsCymru
Disgwyliad oes iach adeg geni, gwrywod a benywod	Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru
% y plant sy'n dweud eu bod yn iach	Is-adran Sgrinio Iechyd Cyhoeddus Cymru
Sgrinio Serfigol	
Pobl sy'n manteisio ar wasanaethau Sgrinio Coluddion	
Gwasanaeth sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen sy'n cael ei gynneg / ei dderbyn	Cynllun Tymor Canolig Integredig y Clwstwr
Faint sy'n cymryd y brechlyn MMR	
% sy'n bwydo ar y fron ar ddiwrnod 10	Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru
Oedolion oedran gweithio (16 i 64 oed) iach	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Oedolion hŷn (65+ oed) iach	

IECHYD MEDDWL POBL YN YR ARDAL LEOL	
Lles meddyliol ymhlith oedolion, cyfartaledd wedi'i safoni yn ôl oedran	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Boddhad â bywyd ymhlith oedolion oedran gweithio a phobl hŷn	
% yr oedolion sy'n dweud eu bod yn teimlo'n unig	
Ymdeimlad o gymuned	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd
% yr oedolion sy'n dweud eu bod yn teimlo'u bod yn perthyn i'w cymuned leol	StatsCymru
% y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n dweud eu bod yn teimlo'n rhan o'u cymuned leol	
% y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n dweud eu bod yn gallu gwneud y pethau sy'n bwysig iddyn nhw	
Nifer y bobl dros 65 oed sy'n byw ar eu pen eu hunain	Cyfrifiad 2011
Nifer y cleifion sydd ar gofrestr clefydau QOF ar gyfer iechyd meddwl	Cronfa Ddata QOF
Derbyniadau i gyfleusterau iechyd meddwl gan y bwrdd iechyd lleol	StatsCymru
Marwolaethau o hunanladdiad, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth, pob person 10 oed a hŷn	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
BYW GYDA CHYFLWR HIRDY MOR YN YR ARDAL LEOL	
Nifer y bobl sy'n cael trafferth gyda gweithgareddau bywyd beunyddiol	StatsCymru
Bwlch mewn cyflogaeth ar gyfer pobl sydd â chyflwr iechyd hirdymor	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Rhagfynegiad o nifer y bobl dros 65 oed sy'n byw gyda dementia	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y cleifion ar gofrestr clefydau QOF ar gyfer dementia	Cronfa Ddata QOF
% o bobl oedran gweithio sydd ag anabledd craidd neu anabledd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio yn ôl y Ddeddf Cydraddoldeb	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol
Nifer y bobl sydd ag anabledd corfforol / synhwyrdd ond heb nam ar eu golwg	StatsCymru
Nifer y bobl sydd â nam difrifol ar eu golwg	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
% y bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor	
Canran y cleifion sydd wedi eu cofrestru â chyflwr cronig	Cronfa Ddata QOF

FAINT MAE POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL	
Derbyniadau canser, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	Mapiau Iechyd Cymru
Derbyniadau clefydau cardiofasgwlaidd, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	
Derbyniadau Brys Anadlol, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	
Derbyniadau Brys, hyd arhosiad cymedrig (dyddiau), pob person	
Torri cluniau ymhlith pobl hŷn (65 oed a hŷn)	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd
Derbyniadau i'r ysbyty oherwydd codymau	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Darparu gofal di-dâl	Cyfrifiad 2011
% y bobl sy'n fodlon â'u gallu i gyrraedd/cael mynediad at y cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnyn nhw	StatsCymru
Nifer y plant sy'n derbyn gofal a chymorth	
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd ag anabledd	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd â phroblemau iechyd meddwl	
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd â gwiriadau cyfredol ar gadw gwyliadwriaeth ar iechyd plant	
Nifer yr asesiadau o anghenion cymorth ar gyfer gofalwyr a wnaed yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr asesiadau o anghenion cymorth ar gyfer gofalwyr a wnaed yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at gynllun cymorth	StatsCymru
Nifer yr oedolion sy'n derbyn gwasanaethau, pob person yn ôl grŵp oedran	
Nifer yr oedolion sy'n derbyn cymorth gan y gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor, Cymorth yn ystod y flwyddyn	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y bobl dros 65 oed sydd methu â chyflawni o leiaf un gweithgaredd hunanofal	StatsCymru

Disgrifiad o'r Data		Ffynhonnell y Data
FAINT MAE POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL (PARHAU)		
Nifer yr asesiadau o anghenion gofal a chymorth a wnaed yn ystod y flwyddyn	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru	
Nifer yr asesiadau o anghenion gofal a chymorth a wnaed yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at gynllun cymorth		
Nifer y gwasanaethau a dderbyniwyd gan oedolion yn ystod y flwyddyn		
Nifer yr oedolion a gafodd eu cefnogi yn ystod y flwyddyn		
Nifer y gwasanaethau cartrefi gofal i oedolion (gyda nyrsio) a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn		
Nifer y gwasanaethau cartrefi gofal i oedolion (heb nyrsio) a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn		
Nifer y gwasanaethau gofal cartref a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn		
PROFIAD POBL O WASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL		
Adborth ansoddol ar brofiadau pobl o wasanaethau gofal cymdeithasol	Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol	

Os hoffech ragor o wybodaeth am y Proffil Pen hwn, anfonwch
e-bost at **Jo Flannery**, Uwch Reolwr Cynllunio Iechyd,
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
E-bost: jo.flannery@wales.nhs.uk